



Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов /

34-ше (3682) №,
2024 ий 23 август,
кугарня



0+

Имде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.



Фото-влакым «Движение Первых» регионисо толкынын архивше гыч налме.

«Марий кенез» пырля ушен

Идалыкын эше ик пагытше мучашке лишемеш. Йоча-влак уэш парт коклашке шинчаш ямдылалтыт. Марий Эл Республикым Вуйлатыше Ю.В.Зайцевын темлымж почеш эртарыме «Марийское лето с Движением Первых» фестивалят икмыняр кеч гыч иктешлалтеш. «Движение Первых» регионисо толкын дене пырля кенез мучко шуко мероприятий лийын (снимкылаште). Олалаште да райрұдылаште, ял-

лаште да уремлаште эртарыме мастер-класс, квест-путешествий, концерт, модыш, спорт эстафете да молат ятыр ұдыр-рвезым, ача-авам, туныктышо-шамычым иквереш чумыренит. Пайдале вашлиймаш-влак у йолташым муаш полшенит. Арамлан огыл фестивалын ұжмашыже тыгай: «Здорово, когда на свете есть друзья!» Чылажат икшыве-шамычын кенез канышышт пайдалын да шарнаш кодшын эртыже манын

ышталтын. Адакшым «Движение Первых» толкын дене лишкырак палыме лияш, шуктен шогымо сомылжо-влакым радамлаш йон пуалтын. Кугурак ийготан ұдыр-рвезе-шамыч вожатый семын пашам ыштенит. Тыгай пайремым эртараш полшенат гын, pervye.ru/1k/events/details/3724 ссылке почеш 31 август марте йодмашым колто. Шке нергенет палдаре да пөлекым вучо!

А.ГРИГОРЬЕВА.

Российысе увер

Тунемше-влаклан всероссийский олимпиаде 24 предмет дене эртаралтеш. Тений Российын түрлө регионжо гыч 6687 ұдыр-рвезе олимпиадын финалыштыже уш-акылжым терген. 3099 тунемше сенгыше ден призёр лийын.

7-17 ияш ұдыр-рвезе-влак «Пушкин пишет про меня...» сылнымут конкурсыш ушнен кертгыт. Паша-шамычым root@kostyor.ru адрес дене 15 октябрь марте колтыман. Тұрыс увер – tuntuk.ru сайтыште.

«Воспитатель года России» всероссийский конкурсын иктешлыше этапше Моско кундемшыте шыжым эртаралтеш. Түрлө регион гыч 87 воспитатель танасаш тўналеш. Марий Элын чапшым Л.А.Басманова («Лесная сказка» йочасад, Руэм посёлко) арала.

Марий Элысе увер

Йошкар-Оласе 24-ше номеран «Весняночка» йочасадын туныктышо-дефектологшо М.А.Зайцева Российын 10 эн сай дефектологшо радамаш логалын. Марина Александровна «Учитель-дефектолог России – 2024» российысе конкурсышто танасен да финалыш лектын.

3-5 октябрьыште Йошкар-Олаште «Калык вургем пайрем унала ўжеш» всероссийский культурно-просветительский проект эртаралтеш. Йодмашым cultur@mari-el.ru адрес дене электрон почтыш 1 сентябрь марте колтыман.

19 август гыч 19 сентябрь марте Марий Эл Республикыште йоча-влакын лўдыкшыдымылыкышт месячник эртаралтеш. Корнышто, транспортышто, вўд воктене, чодыраште, тўшка калык коклаште, мўнгыштў шкем чын кучымо правил-шамычым ушештарыман.



«Кузе от йўрате ты мландым»

17 августышто У Торъял районын 100 ияш лўмгечыжлан пўлеклалтше пайрем (снимкыште) тыгай ўжмаш дене эртаралтын. Тушко түрлө ийготан калык погынен. Нунылан каналташ, районын историйжым шарналташ, пайрем дене саламлаш поян программывм ямдылыме лийын. 600 утла йоча ден кугыен муро, куштымаш, сценке, сылнымут да мурсем композиций гоч районын эртыме корныжым шергалыныт. Тўрлў площадкыште мероприятий-влак лийыныт. Пеледыш ончер, фотовернисаж, «Играй, гармонь» конкурс, спорт танасымаш, мурымаш-куштымаш, мастер-клас-

сла да молат ятыр еным иквереш чумыреныт. Йошкар-Ола гыч тошо артист-влак куан кумылым пўлекленыт. Йоча-шамыч «Большая игра» уш-акылым тергыше конкурсышто вийыштым тергеныт. Вич команде танасымашке ушнен. Тошто Торъял ден Какшанмучаш школ-влакын тунемшышт-шамыч сенгышыш лектыныт.

У Торъял посёлкышто пычкемыш кас марте пайрем гўжлен. Эртыме корным шарнен, у илышым чонена. Кажне тукым могай-гынат надырым кода. Лач тиде илышын вийже.

Н.ЕГОШИНА.

У Торъял школ.

Фотом школ архив гыч налме.

Кугешнаш тарата

22 августышто Российыште кугыжаныш тистын кечыжым палемдыме. Ош-канде-йошкарге тўсан флагын историйже нерген книгаште лудынам. Тудын эртыме корныжо россий флот дене кылдалтын. Кум тўсан тисте түрлў национальностян калыкым иквереш уша, ўшаным пуа, вашкылым пентгыдемда, Шочмо элым пагалаш кумыланда. Тисте Российын кугыжаныш символжылан шотлалтеш. Ош тўс тыныслыкым, эрык илышым ончыкта, канде – ўшаным, чынлыкым. Йошкарге – патырлыкын да лўддымылыкын тўсышт. Тистын түрлў вере лойгалтмыжым кугешнен ончем.



Алина СУББОТИНА.

2-шо номеран Морко школ.

Вашке – у тунемме ий

Советский район Вечын кыдалаш школышто Шинчымаш кечым 270 йоча вашлиеш. 23 икшыве икымше гана парт коклашке шинчеш. У тунемме ийлан ямдылалтме нерген директор А.Ю.Мусина (**снимкыште**) тыграк оила:

– 2024 ийыште школым капитально олмыктымо паша дене кылдалтше программаш логалын огынал. Туге гынат кабинетлаште, коридорышто, мастерскойышто олмыктымо сомылым ыштыме, уэмден чиялтыме. Тыгак электроштырым ваиталтыме. Тымарте школышто туткарым шижтарыше сигнал гына лийын. Кызыт у оборудовани-йым шындыме. Эвакуаций нерген ынде микрофон дене увертарен кертына.

Алевтина Юрьевна туныктымо сферыште нылле ий наре пашам ышта. Самырык тукумым воспитатлымашке шуко вийкуатым пыштен.

– Школ мыланем шоцмо суртем гай. Йоча-влак кажныже мо дене гынат ойыртемалтыт. Могай улыт, тугайым йоратыман. Пашаите нелылык ончычат лийын да кызытат лектеш. Проблема уло гын,



тугеже ылыш ончыко кая, – оила вуйлатыше.

У тунемме ийлан туныктышо-влакым ситарыме йодыш эн пұсылан шотлалтеш. Руш йылмым да литературым, химийым, географийым туныктышо-шамыч кұлыт. «Земский туныктышо» программаш кок йодмашым пуэныт. Тыгак водитель да кабинетлаште арулыкым эскерыше пашаен-шамыч огыт сите.

Вечын школышто 1 сентябрь вашеш чыла йодыш рашемдалтеш манын ұшанена. Тұрлө тұсан мотор пеледыш-влак дене волгалтше школ кудывече тек молгунамсе семынак йоча-шамычым пиалан шинчымаш тұняш пагален ұжеш.

З.ТИМОФЕЕВА.
И.Речкинын фотожо.

Рұдолан пайремже

Йошкар-Олалан 440 ий темме лұмеш рұдолаште ятыр мероприятий эртаралтын. Икымше кечынже игече йұран лийын гынат, чаракым ыштен огыл. Калык канен, тұрлө площадкыште эртаралтше пайремышке ушнен. Мыланем ретротехнике ончер келшен. Тұрлө жапысе машинам, мотоциклым (**снимкыште**) ужинам. Ончер огыл гын, тыгайым кызыт кушто эше ужат? Пу гыч ыштыме скульптур-влакымат куанен эскеренам. Шёртнё кидан мастар-шамычын усталыкышт дене кугешныман. Каваште самолёт-влакын тұрлө семын чонештылмышт кумылым нёлтен. Нунымат шке пашаштым чот чаплын палыше пилот-шамыч виктареныт. Чия, шұвырон фестиваль-влак йочалан келшыше лийыныт. Мыланем чылажат орыктарышын, онгайын чучын. Шуко ум пален налынам, шинчымашем пойдаренам.

Арина ГРИГОРЬЕВА.
Йошкар-Ола, Ломоносов лұмеш лицей.
Фотом еш архив гыч налме.



Увер

Марий Эл Республикын командыже Всероссийский йоча экологий форумын II турыштыжо тагасаш тұналеш. Удыр-рвезе-влакын «Спартакиада юный лесной пожарной» пашаштым «Лучший спортивный проект на природе» номинацийыште кұкшын акленыт. Икымше турышто 89 команде тагасен. Тышеч 51 командым кокумшо турлан ойыренят. Тудо 15-16 октябрьыште Челябинскыште очно эртаралтеш.



Лишыл шоцмо вер

«Марийское лето с Движением Первых» фестиваль да Волжский районлан 85 ий темылан пөлеклалтше мероприятий радамыште Пөтъял школын тунемшыже-влак шоцмо кундеммышт мучко экопутешествийым эртареныт. Класс вуйлатышышт Д.О.Константинова дене пырля чодыра ылышым шымленыт, пашаыште лийыныт (**снимкыште**).

Шоцмо кундеммыште кушшо пеледыш, кушкыл, пушенге-влакым шарналтеныт. Могай кайык, янлык ылыме нерген мутланеныт. Дарья Олеговна нунылан полшаш кұлмө нерген умылтарен. Сылне пұртұс поянлыкым аралаш кумыланден.

Н.ВАСИЛЬЕВА.
Волжский, Пөтъял.
Фотом школ архив гыч налме.



Кенез пагыт

Кече кўшыч шырата,
Мландым шокшын ырыкта.
Кушкыл-влакше ужаргат,
Кенез толмым шижтарат.

Чолгыж вўдшў шыргыкта,
Кечыйолым модыкта.
Тидым ужын, мардежшат
Ужар шудым тарвата.

Теве шўшпык шўшкалта,
Кенез кечым мокталта.
Йўкым колын, кукуна
Сылне мурым муралта.

Кенез пагыт – мотор пагыт,
Кумылнам каваш нўлта.
Йўраталме кенез каныш
Чылалан моткоч келша.

Ксения БУТЕНИНА.
Морко, Эгерсола.

Палаш онай

- Тумо лу ий марте пеш эркин кушкеш.
- Варажым идалыкыште 25-35 сантиметрлан ешаралтеш.
- 80 ий марте 30-40 метр кутышан лиеш.
- 150-200 ияш лиймекеже, кушмыжым йўршеш чарна, но шарла.
- Тумлегеже 18-20 ий гыч веле лиеш.
- 10000 тумлеге гыч иктыже веле нерешталтеш да вожым колта.
- Тўнямбалне 500 тўрлў тумо уло.

Ушан ой

А чодыра вет айдеме гаяк илыше чонан – шке ойгыжо, шке куанже уло.

Миклай РЫБАКОВ.



Чодыраште кў пашам ышта?

Марий Эл чодыралан поян. Тудым аралымылан, тўзатымылан кугу тўткыш ойыралтеш. Кудло утла школ лесничествыште 1200 утла йоча пушенгым шындаш, пўртўсым шымлаш тунемеш. Туге гынат шуко икшыве ончыкылык илышыжым чодыра озанлык дене огеш кылде. Онгай да пайдале профессийже ятырак улмаш. Тидын нерген Республикысе экологий да биологий йоча рўдерын методистше, ешартыш шинчымашым пуышо туныктышо Е.В.Чулкова (пурла снимкыште) каласкала:

– Ик эн онайже – таксатор. Тудым «чодырасе математик» манаиш лиеш. Таксатор пушенгын ийготшыым, могой кўжгытан, кўкыштан улмыжым пальышаи. Тидлан висыше вилке, висотомер, возрастной бурав полишат. Таксатор инженер гай лийшаи, тўрлў программе дене пайдаланышаи.

Вес паша – лесовод. Тудо пушенгым шынден моштышаи, эскерышаи, янлык-влакым пальышаи, нунылан полиышаи. Тыгак тўрлў ўзгарым мастарын кучылтышаи. Мутлан, Колесовын кердыжым.

Весе – арендатор. Тудо лесничестве дене кылым куча. Чодырам кушто руаш, эрыкташ да шындаш кўлым раиш пальышаи.

Лесопатолог профессият пеш кўлешан. Тудо пушенгын чержым, тушто могой осал шуки-копшаиҥге улмым эскерышаи, чодырам аралышаи. Таксатор семынак шуко шымлышаи.

Эн неле профессийлан чодыра пожарныйым шотлем. Тыгай еи пейгыде шўм-чонан, таза капкылан лийшаи. Тидлан шуко ямдылалтышаи. Чодыра кушто йўлымым кызыт тўрлў программе дене, спутник гоч пален налыт. Вертолётым, самолётым виктарен моштышаи. Авиале-соохране Марий Элыштан уло. Йоча-влак, пўртўсым йўратеда гын, чонлан келишыше профессийым ойырыза.

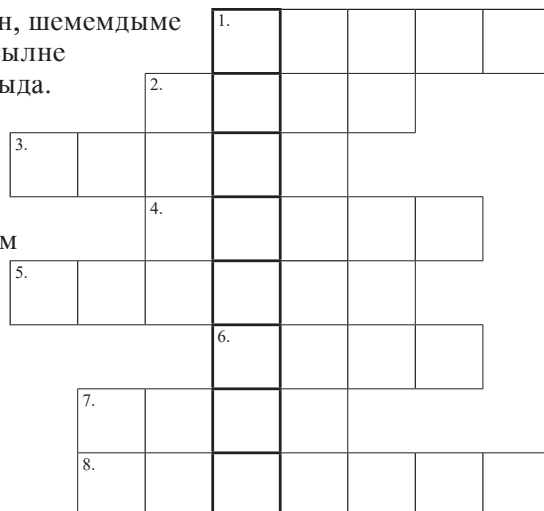
Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Снимкыште: рўдерыш кошшо йоча-влак пушенгын ийготшым пален налыт. Фото-влакым рўдерын архивше гыч налме.

Кроссворд

Вашмутым чын пуэда гын, шемемдыме клеткылаште кенезымсе сылне пўртўс сўретым пален налыда.

1. Марий Элыште эн кугу янлык.
2. Купан верым йўрата.
3. Кечывалым мала, йўдым сонарыш коштеш.
4. Йўдшў-кечыже йога.
5. Кужу ўмыран кайык.
6. Сут янлык.
7. Шудым ямдылыме вер.
8. Колызо кайык.





Ончылнем – пеледыш тўня

Йошкар-Олаште верланыше «Традесканция» студийыш пурымек, ужарген волгалтше сылне аланыш логалмыла веле чучеш. Сингониум, аглаонема, монстера, хлорофитум да моло пеледыш икмыняр тўс дене ойыртемалтше лышташан улыт. Традесканций гын – 100 утла сорт. Пөлемыште ончен кушташ келшыше түрлө кушкыл дене Оршанке район Ильинке посёлкышто илыше ныл шочшан Абрамовмыт еш куандара. Светлана (снимкыште) ден Алексей икшывышт-влакымат тиде пашалан изинек кумыландат. Кажне йочан шке кушкылжо уло. Вўдым шават, кошкышо лышташлам корандат, рокым вашталтат. Икте-весеыштлан ваш полшен, пашам йöратен кушкыт.

Калык дене пырля

Абрамовмыт еш кум ий жапыште ятыр еным шке йырже чумырен. Нуно түрлө йöным кучылтыт. «Пеледышым алмаштымаш» акцийым, кушкылым ончен куштымо дене кылдалтше мастер-классым эртарат. Студийыш толшо уна-влаклан сатум почто дене колташ лийме нерген умылтарат. Пеледыш көршöкым шындаш подвескымат ышташ туныктат. Районласе пазарышке

шукияш кушкылым ужалаш луктыт. Шкештат мероприятийлашке, конкурслашке ушнат. Түрлө кундемыште илыше садовод-влак дене кылым кучат. Тений Москошто, Удмурт Республикыште, Йошкар-Олаште эртаралтше ончерлаште лийыныт. Шукерте огыл Йошкар-Олан 440 ияш лүмгечыжлан пöлеклалтше «Пеледыш тўня» ончырыште Светланан композицийже икымше верым сенген налын.

Пайдале ой-канаш

«Пөлемысе южо пеледыш кошка. Молан тыге лиеш?» манын йодмемлан Светлана умылтарыш: «Пеледышымат икшыве семынак ончен куштыман. Тудат илыше. Кугу тўткышым ойырыман, тазалыкшым эскерыман, үяндышымат пуыман, кутыралтенат колтыман. Эн тўнжö – йöратыман. Чыла кушкыллан вўдым ик семын шаваш огеш лий. Южо кечым йöрата, весе – үмылым. Утыждене шавымылан көра индешле процент пеледышын вожшо шўеш».

Кумыл дене ыштыме паша кеч-кунамат куаным конда. Пеледыш гын – поснак.

З.ТИМОФЕЕВА.
И.Речкинын фотожо.

Шочмо ял

Таче пешак сылне кече,
Мые мөнгышкем вашкем.
Тебе раш коеш кудывече,
Вашлиеш мотор суртем.

Авамын муро семже
Шўмышкем ласкан возеш.
Ава деч посна ялемжын
Чон моторлыкшо йомеш.

Нимучашдыме тўняште
Вер уке тыгай сöрал!
Тышке вел үжеш чонемже:
Шочмо вер мылам – пиал!

Полина АЛЕКСЕЕВА.
Морко, Коркатово.

Ошпонго

Мый ачам, авам, акам дене пырля шочмо кундемын сылне пўртүсшым ончен кошташ йöратем. Тыгодым түрлө кушкылым, пушенгым, янлыкым, кайыккусым эскерем. Ойыртемалтше сўретым ужмеке, фотоаппаратыш войзен кодем. Кызыт кундемыште понго пагыт озалана. Ошкурезым, куэвапкам, рыжыкым, ошпонгым да моло түрлым погаш лиеш. Меат ик кечын чодыра сийлан ошкылна. Ужыда, могай кугу ошпонгым (снимкыште) муынна. Воктеныже игыже-влакат улыт ыле. Мөнгö толмеке, кугу понгым лўмынак висышна: 600 грамм ончыкта. Пенгыде, чапле понгым жаритлышна, еш дене куанен кочна.

Марина СТЕПАНОВА.
Волжский, Упшер.
Фотом еш архив гыч налме.





«Изи нер» лийнеже

– Ура-а-а! Ванюш чүчү толын! – изи Дима, мутланыме йүкым колын, омса деке куржо.

– Могай тый кугу лийынат! – чүчүжө тувраш марте эргым нөлтале.

– Але мый кугу омыл. Теве тунемаши туйлаламат, туйсем паим нямам. Вара мыят кушкын шуам.

Дималан чүчүжө кугу канде мечым, лимон таман мугиндым, шоколадым, пешак сөрал модыш пөрттым конден.

– Молан пөртиш шаланен пытен, трактор шүкал каен мо? – картон коробкам рончен, шүлыкын ончале.

– Пөрттым айда пырля чофена, – чүчү изи рвезын кумылжым савырынеже.

– Айда, – рвезе чулымеште.

Дима ден Ванюш чүчүжө мозаике пөрттым фанер она гыч погышт. Пөрт онгай лекте. Окналаште түрлө түсан пеледыш пеледеш. Туньык гыч шикш түргыкта. Пөртвуйышто агытан онгым кадыртен шога. Окна йымалне пий кудалыштеш.

– Чүчү, тый могай пашам бытет?

– Пөрттым чофымаште инже-нер улам.

– Ура-а-а-а!

Ынде мыят кушкын шуамат, чүчү гай изи нер лиям! – каласыш Дима да ачаж деке куржо.



Кенез кечын

«К» буквалан мыскара

Кенез каныш кече. Костя койкышто кадыргыл кийылтеш. Кидыштыже – канде коман, кевыт кинде күжгытан книга.

– Котлетым күктенем, команмелнам, кочкаш кынел, – конгадүрнө кокаже куатлын каласыш, ковыштам кондаш кенеште кайыш.

Костя кишкыла кадыргыл-карнышт кынеле. Коштен кудыртымо кремлыме кирзе кемжым кырт-карт кочыртатыктен, күварыште койышланен коштеш. Кенета кокажым колын, кемжым кудаш кудалтыш.

– Кыш-кыш, керемет каза, кугешныше киямат! – кока каралтен колтыш.

– Кушто казаже? – койдарымыла кечкыжале Костя да кокажын кычкыркалымыжым колыштын куржо.

Корем Кыстынчин канга каза-

же крыжовник коклаште кудалыштеш. Кок кугу ковыштам кочкын колтенат, кернак, кешырым кошартынеже. Кенчерна кокаже, кидышкыже кинде кольмым кучен, казам карген кожгатылеш.

Костя кудышкыжо куржо. Кочажын кол кучымо кугу кошталтышыжым кондыш. Казам колла кучынеже. Каза кудалыштеш. Костя когаргыш, крыжовник коклаште кычкырен, кокырен куржталшыжла камвозо, курткыжат кушкедлыш. Кыдалжым кучен, кечкыж кийылтеш, кутыркала: «Каварен кертдыме каза, коваитетым, кушкедын, кашташте кошкымешке кечыкташ».

Каза когаргыш, Костям кылышто. Каналтышат, күжгө кешырым кочкын, коремыш кудале.

Кокаже Костям кынелтыш, коктын кудышко кутырен-кутырен кайышт.

Апшаткудышто

Алька пөрт омсам почын кычкырале:

– Ачай, ажгыныше агытанна Арчук изайын Аликшым апиаткудеш авырен!

– Кочатше кушто?

– Аниса акай деке самоваржым нангаен.

Алька ден ачаже апшаткудышко куржыч.

Чынак, йошкар пыстылан агытан Аликым апшаткудо лукеш авырен. Алик ангыражак огыл, аралалтын мошта: ведрам упшалын, воштылын гына шога. Агытан, вачышкыже чофештен күзенат, ведра пундашым уло кертмын чүнга.

Алька ден ачаже агытаным кожга-тен луктыч.

Арпик коча пөртлыб. Паша талышнен кайыш. Коча шара неран ош алашажлан күртнө йолчиюмым ямдыла. Таганым шондал умбалне тапталта. Алькан ачаже, Арнольд, товаржым наждакыште шума. Алик Анюк кокажын тазшым тумыштыл шинчылтеш. Алька кружкан катлыше кылжым паитла. Агытан куды-вечыште изирак концертым пуыш. Тудат паша деч посна ок иле. Чыве-шамычшым вудалтен, пакчашке терыс орам пудыратылаш ошкыльо.

Яков ЕГОРОВ.

Э.Ямбаршеван сүретше-влак.

Шнуй сомыл

Ожно марий калык мўкшым ончымым шнуй пашалан шотлен. Ты сомылым ару чонан, чатка енлан веле ўшанен. Шоналташ гын, моткоч чын. Мўкшыжат лач тыгай койыш-шоктышан айдемым гына лишкыже конда. Осал чонаным вигак шижеш, тудын деч аралалташ пижеш. Мўкшым ончымо пашам мыят изишак палем. Морко район Унчо селаште илыше кочам-ковам дене ужынам. Кенез каныш годым изам дене лач мўй кўзымō жапыште тушко унала миенна (снимкыште). Тиде паша ятыр чыты-машым, пенгыдылыкым, арулыкым йодеш. Эшежым кумыл лийшаш. Мўкшыжат тыгак ко-



йыш-шоктышан. Тудо кушкыллан, айдемылан да молыланат илыш вийым пуа.

Арина ГРИГОРЬЕВА.
Медведево, Новотроицк.
Фотом еш архив гыч налме.

Поян тылзе

Август – эн поян тылзе. Тыгодым чыла саска кўын шуэш. Телылан шапашлаш гына ит өркане. Авамлан киярым шинчалташ, вареным шолташ, компотым ямдылаш полшем. А кияржым кече коклан погыман, пеш вашке кушкеш. Чынак, кенежым паша шуко. Теве понгы-

жо йўр деч вара шерла койын лектыт. Тудымат поген шуктыман. Чылажымат жапыштыже ыштыман. Арам огыл калык ойла: «Кенежым пўжвўдым йоктарет – телым ўстембал тич кочкышет лиеш».

Юля ЯГОДАРОВА.
Советский, Кельмаксола.

Электротулым аныклена

Тест

1. Кадыргыше пундашан кастрюль, салма дене пайдаланыме годым электротул утларак кучылталтеш. Палыза, мынярлан шукурак?

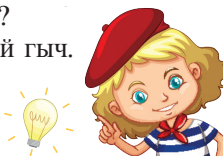
А) 10-30 процентлан. Б) 40-60 процентлан. В) 50-70 процентлан.

2. Могай лампым кучылташ йōнапрак?

А) Светодиодныйым. Б) Чотырыктыше лампым. В) Люминесцентныйым.

3. Пōртгысō 40 процент шокшо кушечын кая?

А) Вентиляций гыч.
 Б) Омса гыч.
 В) Окна гыч.
 Г) Пырдыжгыч.



Историйым шергалына

23 август
 Россияыште
 Воин чап кече
 семын пале
 мдалтеш.

1943 ийыште ты кечын совет войска Курск крдалмаште фашист-шамычым кырен шалатен.

1944 ий 24 августышто совет салтак-влак Кишинёвым фашист тўшка деч тўрысnek утареныт.

Изи озавате

23 август – бисквитын кечыже.



Бисквитым ыштыме эн куштылго рецептым темлена. Тудым тортым, рулетым ыштыме годым кучылташ лиеш.

Кўлеш: 5 муно, 1 стакан сакырложаш, 1 стакан лозаш, 1 пакет ваниль, 1 пакет разрыхлитель, изишак шинчал.

Муно ден сакырложашым чот лугаш. Ложашым эркын ешараш. Шинчалым, ванильым, разрыхлительым пышташ.

Формышко опталын, 170 градус марте ырыктыме духовкышто 30-40 минут кўкташ.



М.ШКЕТАН ЛҮМЕШ МАРИЙ КУҢЫЖАНЫШ ДРАМЕ ТЕАТР

А. Арзайн

Микулан - презе, Якулан - ўдыр

Николяю – тейнок, Якову – невеста.

5 сентябрь 18:00

106-шо театр тургымым почмаш

Реклама.

Рекисор-постановщик – Роман Алексеев
 Художник-постановщик – Сергей Таныгин

Семым келыштерен – Светлана Яндучкова
 Вурем суретче – Надежда Рукавишниккина

Тортан художественный кувольшыкыш – Мария Эл искусствын сулло деятельке Василий ПЕКТЕЕВ

8(8362)78-13-78
 SHKETA.NU

0+

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскерыме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
 Номер – ПИ № ТУ52-01404, 2023 ий 22 сентябрьыште пуымо.

Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.
 Директор – Е.И.КУЗНЕЦОВ.
 Тўн редактор – А.Н.ГРИГОРЬЕВА.

Индекс П4696.
 Тираж 1550 экз.
 Заказ
 Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:
 Марий Эл Республикысе Тўвыра, печатда калык-влакын пашаш шотышто министерстве, Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ, 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пōрт. Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме.
 Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлō лийын кертят. Серыш-влак мōнггеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru
 (автор-влаклан)
 Сайтын адресше: ямделий.рф

Кенже
канышем
ик онай татше

Конкурс



Полина ИВАНОВА.
Марий Турек посёлко.

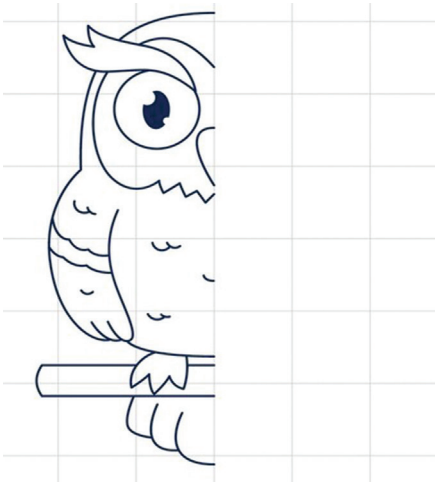


Венера ЛАРИОНОВА.
Медведево посёлко.

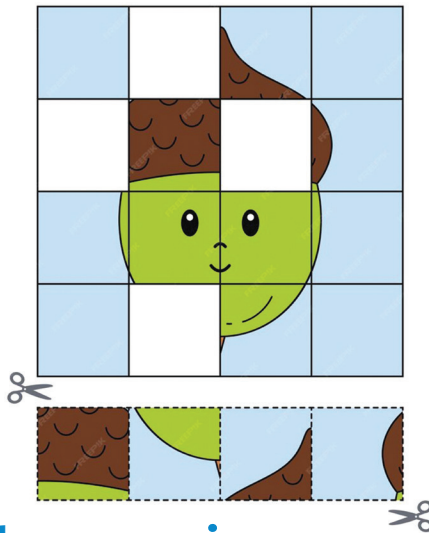


Валерия ВЕТКИНА.
Медведево посёлко.

Тумнам сүретлен пытарыза да
чиалтыза.



Фигурлан келшыше ужашым
кычалза.



Түрлө түсан

Мемнан пакчаште түр-
лө пеледыш кушкеш.
Кызыт георгин, роза,
петуний, циний, астра
да молат сылнын волгал-
тыт. Йыр ончалат – йо-
мак тўняшке логалмыла
чучеш. Ковам ден авам
пеледыш-влакым мот-
кочак йоратат. Сандене

түрлө сортым шындат.
Ковамлан георгин утла-
рак келша. Тудат түрлө
тўсан: йошкарге, нарын-
че, кына, шемалге-кан-
де, сиренялге да моло –
лиеш. Нуным ковам изи
йоча гай перега.

Илья ВИШНЯКОВ.
Морко, Коркатово.

Математике кроссворд.

74	-		=			-	12	=	
-			-			-		-	
	-		=	23	32	-		=	18
=			=		=			=	
21		51	-	23	=				



Ава эргыж-
лан ойла:
– Мику,
дневникет
ончыкто.

- Ом керт. Тудо шоган гай.
- Мо?!
- Кузе почат, туге шортын колтет.

Биологий урокышто.

- Мику, каласе, пушенге пол-
шымо дене йўдвел ден кечы-
валвелым кузе пален налаш
лиеш? – йодеш туныктышо.
- Пальмым ужыда гын, тиде
кечывалвел, кожым гын, туге-
же йўдвел.

Мўкш-влаклан пөрт деке миен шуаш полшыза.

